

CÂNTECELE DIN ALTĂ LUME ALE LUI MAURICE MAETERLINCK

Intr'o broșură de format mic și de calitate tipografică populară am găsit aceste *chansons* ale lui Maeterlinck pe care incerc a le reda în românește.

În ele se va găsi altceva decât ce se atribuie celui, pe de o parte, atât de glorificat un timp, iar, pe de alta, criticat ca presintator de simple păpuși de irealitate. Și, anume, spiritul mistic care dăinuiește și până astăzi în rasa lui belgică și întruparea ce a găsit-o în evul mediu.

N. Iorga.

I.

Avuse trei cununi de aur
Cui credeți că ea le-a dat?

A dat una părinților:
Au luat trei rețele de aur,
Au ținut-o până 'n primăvară.

A dat una jubiților:
Au luat trei rețele de argint
Și au ținut-o până în vară.

A dat una copiilor:
Au luat trei noduri de fier
Și au legat-o toată iarna.

II.

Au ucis trei fetițe, trei,
Să vadă 'n inima lor ce-i.

Întăia-i plină de fericire,
Și, unde sângele ei a curs,
Trei șerpi șuierară trei ani.

A doua-i plină de împlânzire,
Și, unde sângele ei a curs,
Trei miei păscură trei ani.

A treia-i plină de nenorocire,
Și, unde sângele ei a curs,
Trei îngeri veghiară trei ani.

III.

De s'o întoarce vre odată,
Ce trebuie să-i spun, arată.

Să-i zici că eu l-am așteptat
Până să mor am tot răbdat.

Dacă mai mult va întreba
Care să fie vorba mea?
Cum tu vorbești cu sora ta,
Ca să nu sufere cumva.

Și, dacă 'ntreabă, unde'i fi,
Ce trebuie a-i povesti,
Să-i dai atât: inelul meu:
Niciun răspuns mai mult nu vreau.

Și, dacă vrea poate-a afla
De ce imi e goală casă,
Arată-i lampa fără foc
Și ușa ce-a sărit din loc.

De-ai vrea să fie lămurit
Cum mi-a fost ceasul de sfârșit:
Să-i spui 'un zimbet că m'am stâns
Ca să nu aibă rost de plâns.

IV.

În peșteră o au închis.
Făcură semnul la intrare:
Lumina-i pare doar un vis
Și cheia s'a pierdut în mare.

A așteptat zile de vară,
A așteptat tot an de an,
Și șapte se pierdură 'n van.

Zile de iarn' a așteptat,
Și doar în păru-i fâvășit
Lumina de s'a rătăcit.

O căutară îndelung,
Prin pietre își aflară cale
Și-au luminat stâncile sale.

Dar într'o sar' un trecător
Lumina tainic' o găsi:
A se-apropia nu îndrăzni.

Un straniu semn crede că luce:
Îi pare aūr de noroc,
De ingeri crede că-i un joc.
Cu capu 'ntors el se tot duce.

Cu lampa aprinsă,
– Frică-mi e, copile, –
Cu lampa aprinsă
Eu m'am apropiat.

La întâia ușă,
– Frică-mi e copile –,
La întâia ușă
Ruga tremură...

La a doua ușă
– Frică-mi e, copile –,
La a doua ușă
Flacăra vorbi.

V.

Trei oarbe surori
(Să mai așteptăm),
Trei oarbe surori
Au candelă de-aur.

Se suie la turn
(Și noi toți cu ele),
Se suie la turn,
Stau sus zile șapte.

Ah, zice întâia
(Să așteptăm),
Ah, zice întâia,
Lumini parc' aud.

Ah, zice a doua
(Și noi toți cu ele),
Ah, zice a doua,
Craiul suie sus.

Cea mai sfântă zice:
(Să mai așteptăm).
Nu, zice cea sfântă
Stânsă-i candelă.

VI.

Au venit să-mi spuie,
– Frică-mi e, copile –,
Au venit să-mi spuie
Că el stă să plece.

La a treia ușă
– Frică mi e, copile –,
Flacăra muti.

VII.

Cele șapte fete
De la Orlamond,
Când e moartă ziua,
Cearcă porțile.

Aprind șapte lămpi.
Turnul îl deschid,
Trec sute de sale,
Zina n'o găsesc.

Prin profunde peșteri
Se coboar' atunci.
Pe închisa poartă
Stă de mulți ani cheia.

Zăresc oceanul,
Teamă li-i să moară.
Bat în poarta 'nchisă
S'o deschidă nu pot.

VIII.

Fetele cu ochi legați,
– Luați de aur pânza –,
Fetele cu ochi legați
Soarta lor și-o cată.

În amiaz' atunci deschis-au
 – Nu luați de aur pânza –,
 În amiaz' atunci deschis-au
 Curtea din livezi.

Ele salutară viața
 – Strângeți de-aur pânza –,
 Ele salutară viața,
 Și n'au mai ieșit.

IX.

Surori, l-am cătat eu și treizeci de ani,
 Unde să-l mai cat?
 Surori, l-am cătat eu și treizeci de ani:
 Nu m'am apropiat.

Am umblat într'una, voi, surorilor,
 Vai, biete picioare!
 El e pretutindenii, voi, surorilor,
 Dar nu e supt soare.

Trist e ceasu-acuma, voi, surorilor,
 Nu pot să mai sufăr talpa supt picioare.
 Soarele se stânge, voi, surorilor:
 Inima mă doare!

X.

– N' auzi nimic, mamă?
 Că-i o veste-mi pare.
 – Fato, mâna-mi dă,
 – Fato-i un vas mare.

– Mamă, stăi de pază.
 – Ei se duc de-acum.
 – Mamă-i vre-un pericol?
 – Ei se 'ndepărtează

– Mamă-i simt chemarea.
 – Fat'o vasu 'n port e.
 – Mamă, Ea deschide
 – Fato, – e plecarea!

– Mamă, simt că vine
 – Fato, pleacă vasul.
 – Ea vorbește 'n cet.
 – Fato, 'trec cu bine.

– Mamă, nu văd stele.
 – Fato-i umbra pânzei.
 – Mamă, bate 'n geamuri.
 – Fato, mișcă ele.

– Mamă, nu văd clar.
 – Fato, merg spre Mare.
 – Mamă-l tot aud.
 – Fato, cine-i dar?

XI.

Când ieși iubitul,
 – Poarta auziiu –,
 Când ieși iubitul,
 Dânsa i-a zimbit.

Dar, când s'a întors,
 – Eu simțit-am lampa –,
 Dar, când s'a întors,
 Alta o avea.

Și eu văzui moartea,
 – Sufletu-auziiu –,
 Și eu văzui moartea,
 Ce stă așteptând.

XII.

Aprinse-s astăzi lămpile,
 – O, soarele 'n grădină! –

Aprinse-astăzi lampele,
Și eu prin găuri văd grădina.

– Pierdute s cheile din porți.
– Să așteptăm, să așteptăm –,
Pierdute-s cheile din turn–,
Să așteptăm, să așteptăm,

Și alte zile s'așteptăm.
Da, alte zile vor deschide.
Pădurea ține lacătul,
Pădurea 'n jurul nostru arde,

Ard foile căzute 'n dtum
Și arde pragul porților,
Sânt obosite și-alte zile,
Li-i frică și acelor zile.

Nu vor veni acele zile,
Acele zile vor muri,
Iar noi, noi vom muri aice!

XIII.

Ea a venit către palat,
– Când soarele era spre zori –,
Ea a venit către palat,
Și cavalerii se priveau,
Toate femeile tăceau.

Ea s'a oprit de-odată 'n poartă,
– Când soarele era spre zori –,
Ea s'a oprit de-odată 'n poartă,
Regina: mersu-i auziau,
Și soțul o 'ntrebă atuncea:

– Ci unde mergi tu, unde mergi?
– Abia se vede, grijă aibi –,
Ci unde mergi tu, unde mergi?
E cineva să te aștepte?
Dar ea, regina, n'a răspuns.

A mers drept spre necunoscut,
– Abia se vede, grijă aibi –,
A mers drept spre necunoscut.
Necunoscuta o sărută.

Niciun cuvânt nu și-au mai spus.
S'au depărtat așa 'mpreună.
Și plânge soțul colo 'n prag
– Abia se vede, grijă aibi –.

Și plânge soțul colo 'n prag,
Iar ea, mergând se auzia,
Și se-auzia cum frunze cad.

XIV.

La toate sufletele 'n plin
La orișice păcat apare,
Deschid în sinul stelelor
O mână plină de 'ndurerare

Nu e păcat ce-ar mai trăi,
Când o iubire se închină,
Nu e un suflet ce-ar muri,
Când al iubirii plâns alină.

Și, dacă ea s'a rătăcit
Pe căile lumii bătute,
Aceste lacrimi mă găsesc,
Căci nu pot să fie pierdute.

XV.

Când trei surori moartea doriră,
Supt aurul cununilor
Au mers să cate moartea lor.

S'au dus întâiu către pădure:
– Pădure, dă-ni să murim:
Cununile ți le-oferim.

Ci ea, pădurea, li-a zimbit,
Le-a sărutat treizeci de ori,
Li-a arătat spre viitor.

Când trei surori moartea doriră,
S'au dus pe urmă către mare:
Trei ani li-au fost de la plecare.

– Tu, mare, dă-ni să murim:
Cununile ți le-oferim, –

Și unde prinse mare'-a plânge!
Le-a sărutat trei sute de-ori,
Li-a arătat trecutul lor.

Când trei surori moartea doriră,
Către cetate au plecat:
În insulă o au aflat.

– Cetate, dă-ni să murim:
Cununile ți le-oferim.

Cetatea 'ndată le primi,
Cu sărutări le-acoperi:
Li a arătat această zi.